

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Кафедра французької філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

професор Хмарський В.М.

« 31 » 08 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Педагогічні інновації в лінгводидактиці

Рівень вищої освіти Другий (магістерський)

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Факультет романо-германської філології

2020–2021

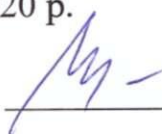
Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Педагогічні інновації в лінгводидактиці»

Розробник: Князян М.О., д. пед. н., професор, професор кафедри французької філології

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Марінашвілі М.Д.

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.

Голова НМК

Телецька Т.В.

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 залікових модулів – 1 змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	-й
		<i>Лекції</i>	
		10	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		-	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		80	год.
		Форма підсумкового контролю: <i>Залік</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є надання здобувачам вищої освіти ступеня магістра поглибленого уявлення про теоретичні засади та інструментарій розробки та впровадження інновацій у процес викладання іноземних мов.

Завдання курсу полягає в узагальненні методологічних, педагогічних, дидактичних та організаційних аспектів викладання іноземних мов, формування знань про планування, формати реалізації, діагностування якості інновацій в лінгводидактиці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

а) інтегральна компетентність:

здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, перекладу, методики викладання французької, англійської мов і зарубіжної літератури в закладах вищої освіти в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК01. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК02. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК03. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК06. Здатність спілкуватися французькою та англійською мовами (у різних сферах: особистій, освітній, професійній, академічній).

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

в) спеціальних (СК):

СК10. Здатність до організації навчально-виховного процесу в різних типах закладів вищої освіти, ефективного виховання й розвитку студентської молоді.

СК11. Здатність до навчання іншомовного матеріалу та іншомовного мовлення загального та професійно орієнтованого характеру з використанням сучасних підручників, інформаційно-комунікаційних технологій, мережі Інтернет.

СК12. Здатність до самостійної підготовки та проведення лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, факультативів з французької, англійської мов та зарубіжної літератури, теоретичних курсів з лінгвістики та літературознавства, організації навчально-дослідницької діяльності студентів, виробничої практики, вироблення нових прийомів навчання мови й літератури.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен вміти:

ПР 19. Здійснювати планування виховної роботи студентів як куратора академічної групи, впроваджувати сучасні технології навчання у виші, демонструючи високу етику та педагогічну майстерність викладача вищої школи й ураховуючи принципи управління вищим закладом освіти.

ПР 20. Висококваліфіковано навчати іншомовного матеріалу (фонетики, граматики, лексики), іншомовного мовлення (аудіювання, говоріння, читання,

письма, перекладу), використовуючи сучасні друковані та електронні підручники, інформаційно-комунікаційні технології, матеріали та засоби з мережі Інтернет.

ПР 21. Визначати цілі, завдання, зміст, структуру лекцій, семінарів, практичних занять, самостійної роботи, факультативів з іноземної мови та зарубіжної літератури, теоретичних курсів з лінгвістики та літературознавства, проводити їх, розробляти нові прийоми навчання мови й літератури (у виші, коледжі, школі) з урахуванням потреб регіону, організовувати навчально-дослідницьку діяльність студентів (проблемні групи, гуртки), виробничу педагогічну практику.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні засади інноватизації та інноваційні прийоми в лінгводидактиці

Тема 1. Інновація: методологічні, педагогічні, дидактичні, організаційні аспекти викладання-навчання.

Методологія інноватизації. Сутність поняття «інновація». Ідеї Й. Шумпетера про «інноваційні комбінації». Інноватизація та прогрес. Інновації в контексті гуманістичної педагогіки. Антропоцентричний підхід до розробки й впровадження інновацій. Мета та завдання впровадження інновацій в лінгводидактиці. Ознаки інноватизації. Положення про генерацію нових ідей, мотивування тих, хто навчається, активізацію їхньої діяльності. Широка диференціація навчально-виховного процесу, фасилітація, перспективне вдосконалення особистості з урахуванням її потреб як принципи інноватизації викладання мов.

Тема 2. Характер інновацій, їх генерація.

Новаторський характер інновацій. Індивідуальна та колективна генерація інновацій. Метод мозкового штурму. Метод інверсії. Метод особистої аналогії. Метод вільних асоціацій. Діалог з деструктивною оцінкою. Евристичні запитання. Багатомірні матриці. Метод синектики.

Тема 3. Реалізація інноваційного продукту в практичній діяльності

Методи діагностики мотивації, особливостей розвитку особистості, рівня сформованості знань та вмінь тих, хто навчається. Дії з планування інновації відповідно до рівня особистісного розвитку та сформованості компетентностей учнів / здобувачів вищої освіти. Внутрішній та зовнішній формати реалізації інновацій.

Тема 4. Соціальний, психологічний опір та сприяння впровадженню інновацій

Фази впровадження інноваційного продукту (фаза започаткування, фаза впровадження, фаза інтеграції). Фактори опору та сприяння впровадженню інновацій. Асиміляція та акомодация в контексті інновацій. Зовнішній формат (місце і час, установи чи організації, учасники, події, операції, що виконуються учасниками, тексти, які зустрічаються в контексті ситуації). Вичерпання можливостей інновації.

Тема 5. Інноваційні технології, форми та засоби викладання мов

Інноваційні хмарні технології. Інноваційні технології у викладанні мови: ігрові («взаємообмін знаннями», «соціальна контекстуалізація», «створюємо простір»), фасилітаційні («фільмодукація», медіація, інсценізація, розробка проєктів, вирішення проблемних ситуацій тощо). Форми (за І. Прокопенко): «перевернутий клас», «світове кафе», «джигсоу», «інтернет кафе», «зигзаг», «відкритий простір» тощо. Засоби: фліпчарт+різнокольорові маркери, «хмари слів», асоціативні карти, «мовник» та інші.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього	У тому числі		
		л	п	ср
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Методологічні засади інновації та інноваційні прийоми в лінгводидактиці				
Тема 1. Інновація: методологічні, педагогічні, дидактичні, організаційні аспекти викладання-навчання	12	2		10
Тема 2. Характер інновацій, їх генерація	22	2		20
Тема 3. Реалізація інноваційного продукту в практичній діяльності	18	2		16
Тема 4. Соціальний, психологічний опір та сприяння впровадженню інновацій	16	2		14
Тема 5. Інноваційні технології, форми та засоби викладання мов	22	2		20
Разом за змістовим модулем 1	90	10		80
Усього годин	90	10		80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Практичні заняття навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

Самостійне опрацювання тем. № з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин
1.	Тема 1. Інновація: методологічні, педагогічні, дидактичні, організаційні аспекти викладання-навчання. Проблеми підготовки педагогів до дистанційного навчання французької мови з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	10
2.	Тема 2. Характер інновацій, їх генерація. Самостійно-дослідницька діяльність майбутнього педагога: структура, функції, засоби активізації. Розробка інноваційних прийомів формування фонетичних, граматичних, лексичних знань.	20
3.	Тема 3. Реалізація інноваційного продукту в практичній діяльності. Засоби дидактизації викладання навчальної дисципліни. Розробка інноваційних прийомів формування вмінь у діалогічному, монологічному говорінні та письмовому	16

	мовленні.	
4.	Тема 4. Соціальний, психологічний опір та сприяння впровадженню інновацій. Конструктивістський підхід до викладання іноземних мов.	14
5.	Тема 5. Інноваційні технології, форми та засоби викладання мов. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності. Фасилітаційна взаємодія педагогів з учнями. Розробка інноваційних прийомів формування вмінь у аудіюванні та читанні.	20
	Разом	80

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ навчальним планом не передбачені.

10. Методи навчання

Лекція, дискусія, виконання самостійних завдань, у тому числі з використанням мережі Інтернет.

11. Методи контролю

Виконання завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усний залік.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Методологічні засади інноватизації.
2. Сутність поняття «інновація».
3. Мета та завдання впровадження інновацій в лінгводидактиці.
4. Ознаки інноватизації.
5. Принципи інноватизації викладання мов.
6. Метод мозкового штурму.
7. Метод інверсії.
8. Метод особистої аналогії.
9. Метод вільних асоціацій.
10. Діалог з деструктивною оцінкою.
11. Евристичні запитання.
12. Багатомірні матриці.
13. Метод синектики.
14. Методи діагностики мотивів особистості.
15. Методи діагностики рівня сформованості знань та вмінь тих, хто навчається.
16. Дії з планування інновації відповідно до рівня особистісного розвитку та сформованості компетентностей учнів / здобувачів вищої освіти.
17. Внутрішній формат реалізації інновацій.
18. Зовнішній формат реалізації інновацій.
19. Фактори опору та сприяння впровадженню інновацій.
20. Асиміляція в контексті інновацій.
21. Акомодация в контексті інновацій.
22. Інноваційні хмарні технології.
23. Інноваційні технології у викладанні мови.
24. Інноваційні форми у викладанні мови.
25. Інноваційні засоби у викладанні мови.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Відповідь під час заліку теж оцінюється за 100-бальною шкалою. Фінальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль та підсумковий контроль.

Поточний контроль					Підсумковий контроль	Фінальна оцінка
Змістовий модуль 1						
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	100	100
100	100	100	100	100		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вмiє вiльно та самостiйно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вмiє самостiйно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного та підсумкового контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмiє вiльно і самостiйно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми та підсумкового контролю.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вмiє достатньо самостiйно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.

35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач вищої освіти не засвоїв більшості тем робочої програми, не вміє викласти зміст більшості основних питань з навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань з кожної теми, поточного та підсумкового контролю в цілому.
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

14. Методичне забезпечення

15. Рекомендована література

Основна

1. Бігич О. Б. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання іноземної мови. *Іноземні мови*. 2017. № 3. С. 3-9. http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2017_3_2
2. Князян М. О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутнього педагога: структура, функції, засоби активізації : навчальний посібник. Ізмаїл : Сміл, 2006. 136 с.
3. Князян М. О., Телецька Т. В. Засоби дидактизації викладання навчальної дисципліни «Лексикологія французької мови» : навчальний посібник. Одеса, 2012. 96 с.
4. Князян М., Ортіна Я., Романюк Д. Проблеми підготовки педагогів до дистанційного навчання французької мови з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. *Актуальні проблеми навчання іноземних мов в умовах дистанційної освіти*. Збірник наукових праць. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2021. С.30-32.
5. Прокопенко І. А. Реалізація системи підготовки майбутніх учителів до здійснення фасилітаційної взаємодії з учнями. *Інноваційна педагогіка*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 27. С. 143-148. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/27.29>
6. Puren Ch. La didactique des langues face à l'innovation technologique. Conférence inaugurale du colloque « *Environnements virtuels et apprentissage des langues* », Université Technologique de Compiègne, 23-25 mars 2000. P. 1-13. *Actes des Colloques « Usages des Nouvelles Technologies et Enseignement des Langues Étrangères »*, UNTELE, Volume II. Université Technologique de Compiègne: URL: <http://www.utc.fr/~untele/volume2.pdf>
7. Tarnopolsky O. *Constructivist learning approach: to teaching English for specific purposes*. London: Walter de Gruyter, 2012. 146.

Додаткова:

1. Definition and Selection of Competencies. Theoretical and Conceptual Foundations (DESECO). Strategy Paper on Key Competencies. An Overarching Frame of Reference for an Assessment and Research Program – OECD (Draft). URL : www.kaapeli.fi/~vsvy/eaea/policy/b/DeSeCo.doc.

2. Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde / Sous la direction de Jean-Pierre Cuq. Paris : Clé international, 2003. 304 p.
3. Un Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer. Paris: Les Editions Didier, 2001. 192 p.

16. Електронні інформаційні ресурси